

Tjänstebranscherna

De flesta typer av avfall uppkommer i tjänstebranscherna, i någon omfattning. En mängd företag, från verkstäder till frisörer och restauranger, ryms här tillsammans med offentliga verksamheter som skolor, sjukhus och myndigheter.

Totalt uppkom 1 577 000 ton icke-farligt avfall och 639 000 ton farligt avfall under 2020. Det motsvarar 152 respektive 62 kilogram per person.

Visst avfall från alla verksamheter, annat från några få

Den största fraktionen är hushållsavfall och liknande avfall, alltså det blandade avfall som blir kvar efter utsortering till återvinning.

Pappers- och pappavfall är framför allt förpackningar. Renhållning av parker och allmänna ytor skapar vegetabiliskt avfall. Gatusopning ger upphov till annat mineralavfall, i det här fallet vägsand.

Animaliskt och blandat avfall är matavfall som sorterats ut i restauranger, skolor och andra verksamheter. En betydande del livsmedelsavfall som uppkommer sorterar dock inte och ingår då i hushållsavfall och liknande avfall. Gummiavfall är bildäck från verkstäder.

Bland farligt avfall utmärker sig kemiskt avfall, som uppkommer i de flesta verksamheter i form av städkemikalier eller i större mängder från laboratorier eller verkstäder. De flesta verksamheter genererar även kasserad utrustning i form av elektronikavfall. Farliga jordmassor och mineraliskt bygg- och rivningsavfall kan uppkomma vid sanering eller renoveringar.

Tjänstebranscherna rymmer många slags verksamheter

Med en mycket stor variation av privata och offentliga verksamheter, inklusive många småföretag, är avfallsmängder från tjänstebranscherna svåra att kartlägga.

Flera av de vanligaste typerna av avfall är även sådana som ofta uppkommer i hushåll. Hushållsavfall och liknande avfall är en självklar sådan fraktion, men även förpackningar, matavfall och elektronikavfall. Därför kan det vara svårt att avgöra om ett visst avfall har uppstått i tjänstebranschen eller i hushållssektorn. Detta bidrar till osäkerheter i statistiken.

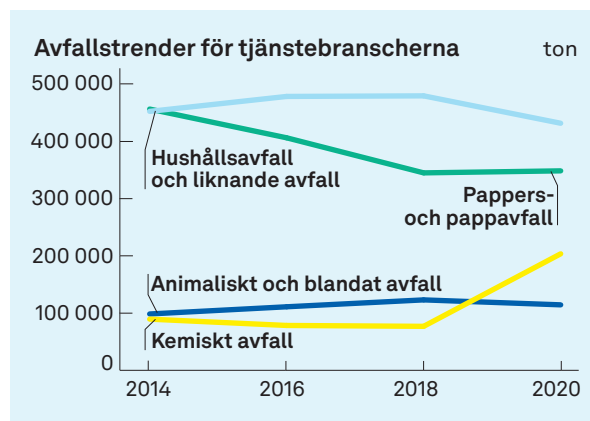
Tjänstebranschernas största avfallsslag 2020 ton

Från slutet av 2020 måste alla verksamheter där farligt avfall uppkommer rapportera detta till avfallsregistret som drivs av Naturvårdsverket. Det skapar en betydligt bättre kontroll av vilka mängder som hanteras jämfört med tidigare års statistik.

Förändrade mängder avfall, men svårt att se trender

Coronapandemin påverkade branscherna mycket, med distansarbete och stängda verksamheter. Detta syns dock inte tydligt i avfallsstatistiken. Icke-farligt avfall minskade något, vilket kan bero på pandemirestriktioner eller mer effektiva verksamheter. Men eftersom det inte är helt klart om visst avfall uppkommer i tjänstebanschererna eller i hushållen är statistiken inte helt säker.

Farligt avfall och till exempel kemiskt avfall ökade kraftigt. Men det beror på att bättre data samlas in via avfallsregistret, tidigare beräkningar var mindre precisa.

”Måltidspersonalen har lagt ner ett stort arbete på att mäta matsvinnet. Inom skolans värld är det så att matsvinnet som uppstår oftast inte handlar om en överproduktion av mat, utan om att gästerna (eleverna) har ätit för lite mat, vilket resulterar i hungriga elever och i sin tur sämre skolprestation. Aktiviteterna som behöver göras handlar därför ofta om att skapa trevligare måltidsmiljö.”

Karin Fritz,
Livsmedelsverket

MER INFORMATION

Miljö- och avfallsanalysenheten, Naturvårdsverket, 010-698 10 00
avfallsstatistik@naturvardsverket.se

Läs mer: [Naturvårdsverkets fakta om avfall](#)
[SCB:s statistikdatabas – Avfall, uppkommet och behandlat](#)

© Naturvårdsverket 2022

Text och utformning: SMED, Svenska MiljöEmissionsData

